

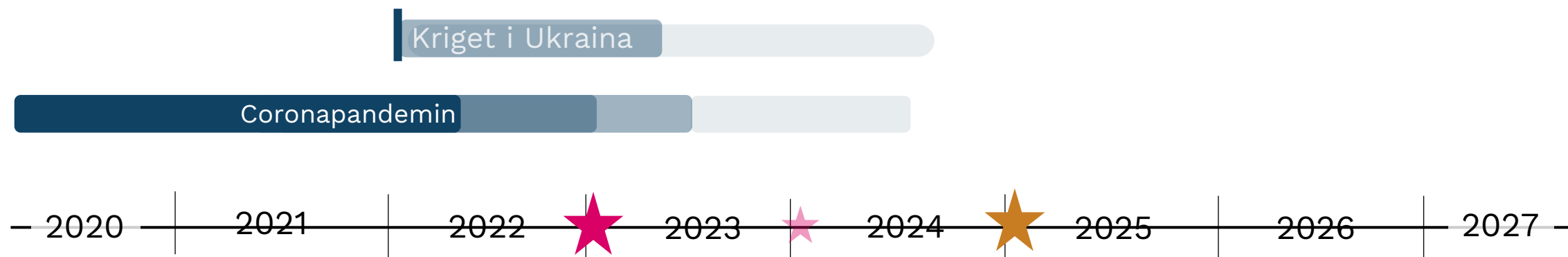
Lilla ekonomilördag – aktuellt inom kommunalekonomin

Kommunmarknaden, 14.9.2022

Benjamin Strandberg

Märkbara kriser och reformer inverkar på kommunekonomin

Förändring efter förändring!

**Social- och
hälsovårdreformen**

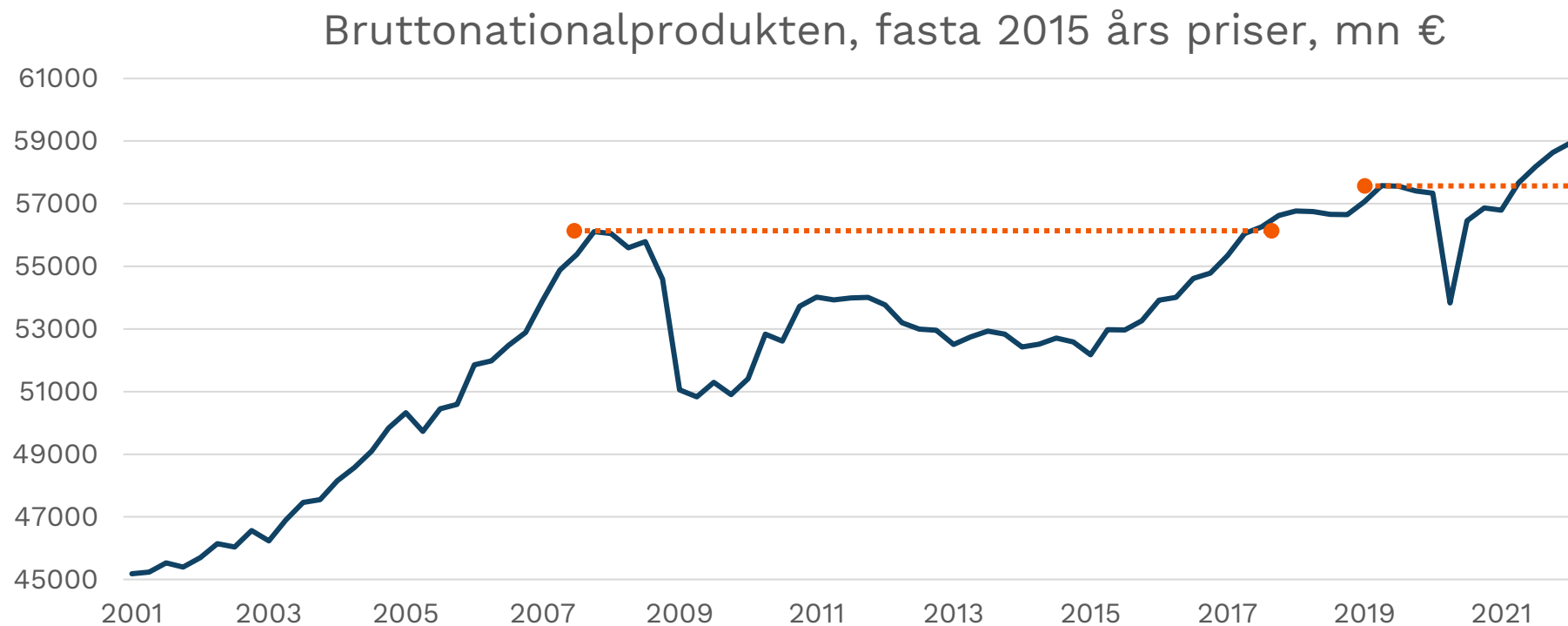
#ANTJÄNSTERNA2025

Ekonomin har återhämtat sig raskt efter coronapandemin, men medför ännu viss osäkerhet.

Nu ”hotar” nya kriser och reformer ekonomin och hur de ska hanteras.

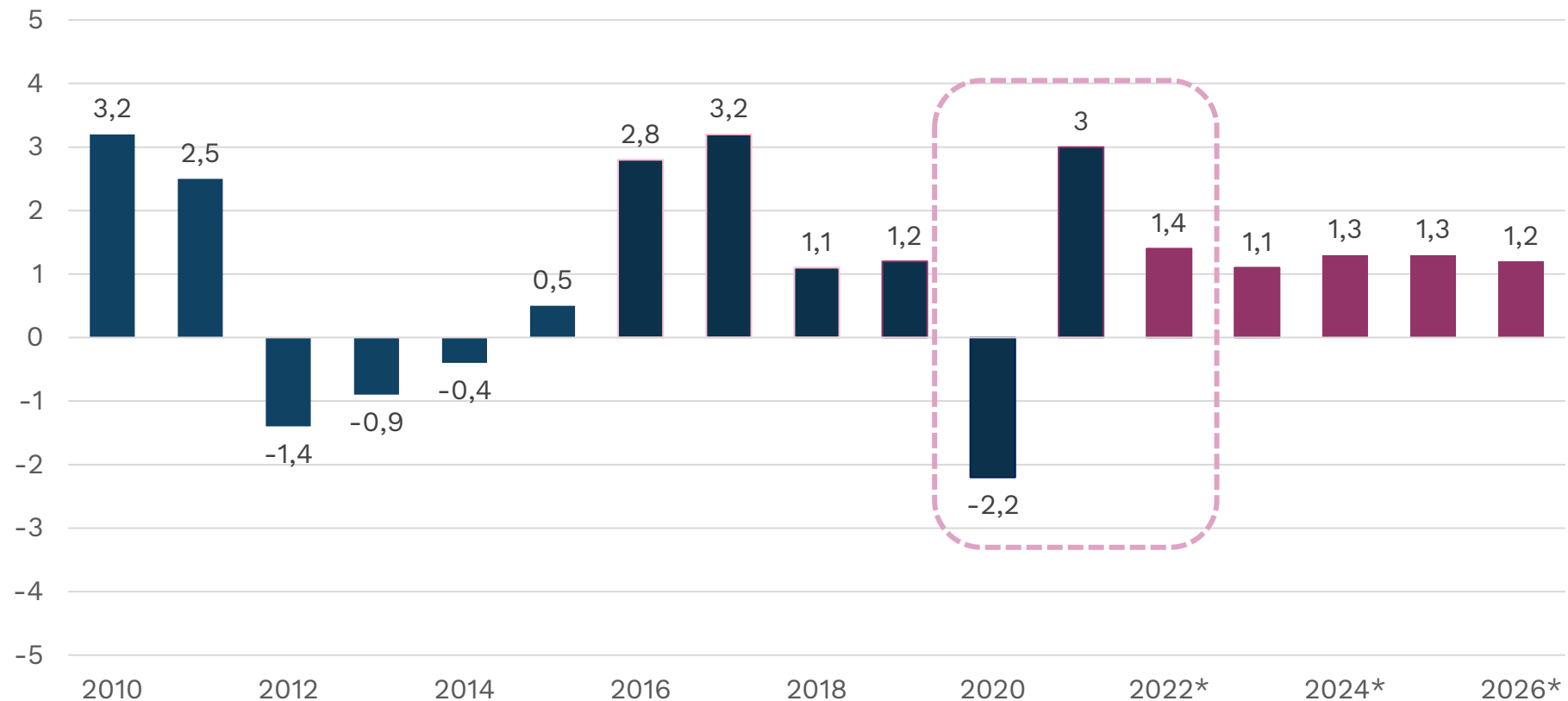
Gropen som finanskrisen orsakade varade i 10 år. Produktionsnivån innan coronakrisen uppnåddes inom drygt ett år

Källa: Statistikcentralen, Nationalräkenskaper, kvartalsvis 4.8.2022

BNP:s ändring i Finland 2010-2026

Förändring i bruttonationalproduktvolymen på årsnivå, %

Källa: Statistikcentralen, prognos Finansministeriet, våren 2022

Hur mår Finlands offentliga ekonomi?

Några centrala nyckeltalsprognoser för 2022 belyser situationen i nordisk jämförelse (Källa: Nordea)

	Finland	Sverige	Danmark
BNP (volymändring)	2,5 %	3,0 %	2,5 %
Statsskuld / BNP	68,4 %	31,0 %	32,5 %
Bytesbalans / BNP	-0,7 %	3,3 %	8,2 %
Inflation	7,0 %	7,7 %	7,5 %

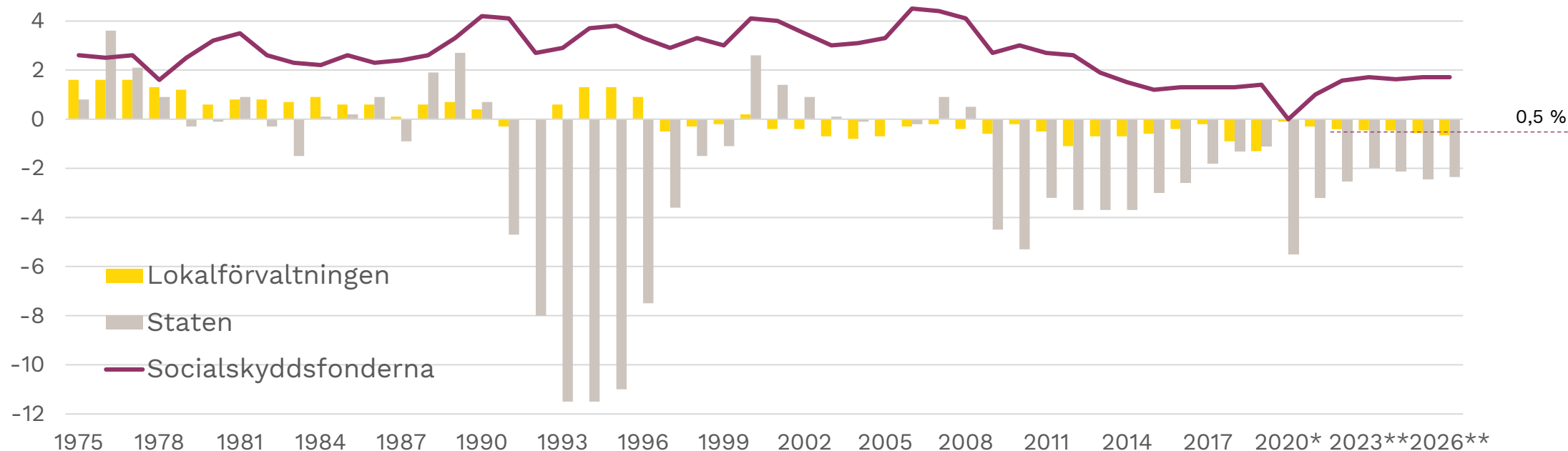
De nordiska länderna har långt samma utmaningar med försörjningskvoten (den åldrande befolkningen) och matchningen på arbetsmarknaden. Sysselsättningsgraden är omkring 76 % i Sverige och Danmark, medan den i Finland kommer att vara omkring 74 % de närmaste åren (Finansministeriet, sommaren 2022)

Offentliga sektorns ekonomiska läge enligt undersektor 1975-2026

Statens underskott är minst år 2023 under prognosåren.

Nettoupplåning i förhållande till bruttonationalprodukten

Källor: Statistikcentralen, Finansministeriet, Ekonomisk översikt sommaren 2022

Varför stiger kostnaderna/inflationen?

- I juli steg konsumentpriserna jämfört med året innan mest på grund av dyrare el, bensin, diesel och ombyggnad av egnahemshus.
- Finlands Bank: Inflationsprognoserna kommer troligtvis att justeras uppåt i kommande prognoser.
- Orsak: euroområdet var den underliggande inflationen omkring fyra procent i juli. Totala inflationen i euroområdet var 8,9 procent i juli 2022 enligt preliminära uppgifter.

A high-angle photograph of three people sitting on wide concrete steps outdoors. On the left, a man with a beard and tattoos, wearing a light blue shirt over an orange t-shirt, blue jeans, and white sneakers, sits with his hands clasped. In the center, a woman with long brown hair, wearing a blue denim jacket and a red skirt, sits with her back to the camera. On the right, a woman with dark curly hair, wearing a black jacket, blue jeans, and black sneakers, sits with her hands on her lap. All three are wearing black face masks. The background shows more concrete steps and a bright, sunny day. A large, semi-transparent pink shape is visible in the bottom right corner.

**Kommunförbundet
kräver att
kostnaderna som
covid-19-pandemin
orsakat kommunerna
skall ersättas till fullt
belopp även år 2022.**

Kriget i Ukraina har direkta och indirekta effekter på kommunekonomin

- Omöjligt att i nuläget uppskatta totala effekter

- Kostnader för ordnandet av tjänster ökar
  - Basservicens prisindex ökar till närmare 4 %
- Inflationen: råvaror, livsmedel → transporten, basservicen, inköp, upphandlingar
- Förändringar i säkerhetsmiljön → beredskapen
- Räntorna → finansieringskostnader, investeringarna
- Sysselsättningen → Skatteinkomsterna

**Kommunförbundet kräver
även ersättning för
kostnader för tjänster som
erbjudits till människor
som flytt från Ukraina.
Framför allt gäller det
småbarnspedagogiken.**

Den mest betydande linjedragningen berör avgifterna för småbarnspedagogiken

- Avgifterna för småbarnspedagogiken minskas bestående från och med 1.8.2023.
- Beslutet minskar på kommunernas avgifter med 70 miljoner euro per år.
- Förändringen kompenseras genom en höjning av samfundsskattens utdelningsandel.

Statens åtgärder och dess totala effekter på kommunekonomin är nästan neutral år 2023

- Till kommunekonomin riktas nästan inte alls nya eller utvidgade bestående uppgifter. Största delen av regeringen Sanna Marins framsynsprojekt avslutas i slutet av år 2022.
- Indexgranskning 2023: +3,8 %. Granskning av kostnadsfördelningen görs inte.
- Kommunernas statsandelar nedskärs med -43 mn euro år 2023.
  - Tidigare fastställd nedskärning, -24 mn euro
  - Nedskärning av engångsnatur år 2023 som förknippas med kommunernas incitamentsystem för digitalisering, -10 mn euro
  - Sammanslagningsunderstödet nivå sänks 2023 →, - 9 mn euro
- Ersätts:
  - Ändringar i skattegrunden (48 miljoner euro år 2023)
  - Förlorade inkomster pga. av de sänkta avgifterna för småbarnspedagogiken
  - Kostnader som uppstår för ordnandet av tjänster till personer som flyr kriget i Ukraina

**Utmaningarna i budgetberedningen
accentueras vid inkomsterna.**

**Utgifterna jämförelsevis lättare att
budgetera nu då vårdens och
räddningsväsendets uppgifter
överförs till välfärdsområdena.**

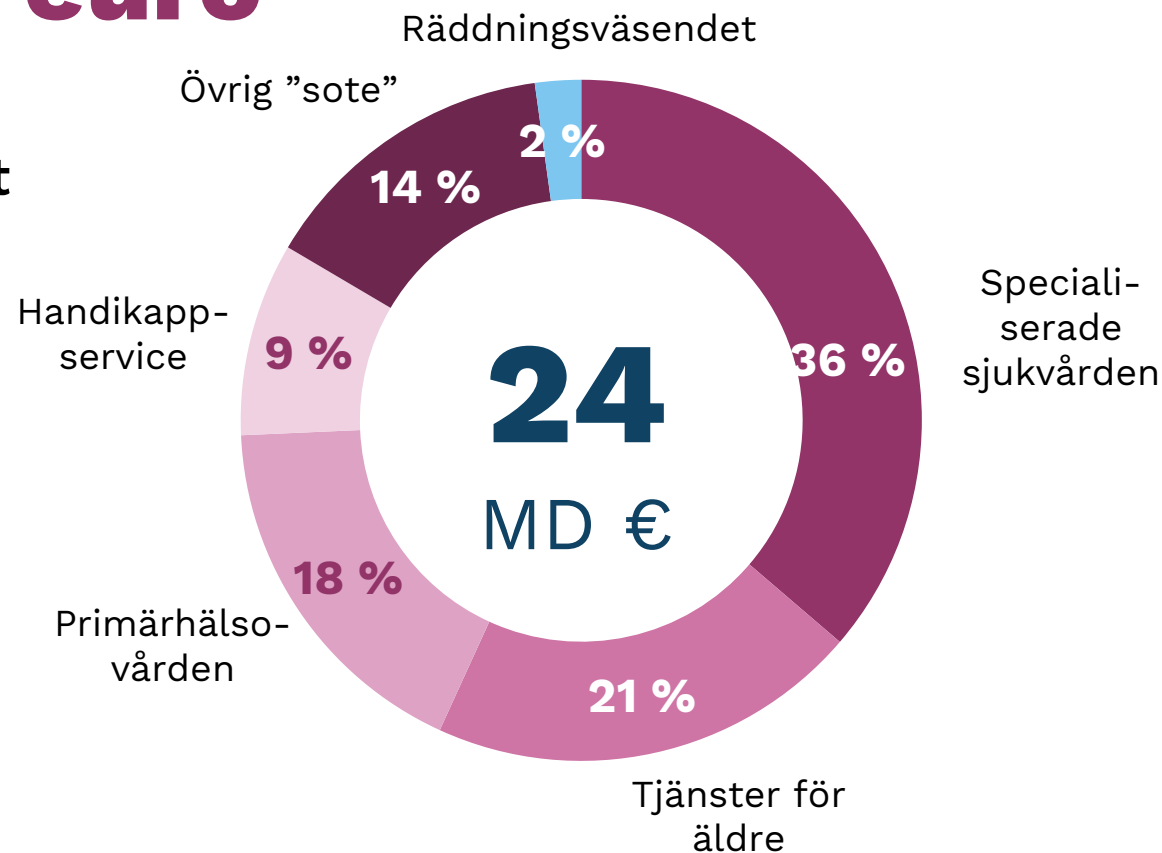

Överflyttas till de nya välfärdsområdena

Vården och räddningsväsendet är en helhet på 24 miljarder euro

Till välfärdsområdena överflyttas utgifter relaterade till vården och räddningsväsendet för sammanlagt närmare **24 MD euro** i 2022 års nivå (**bruttoutgifter**).

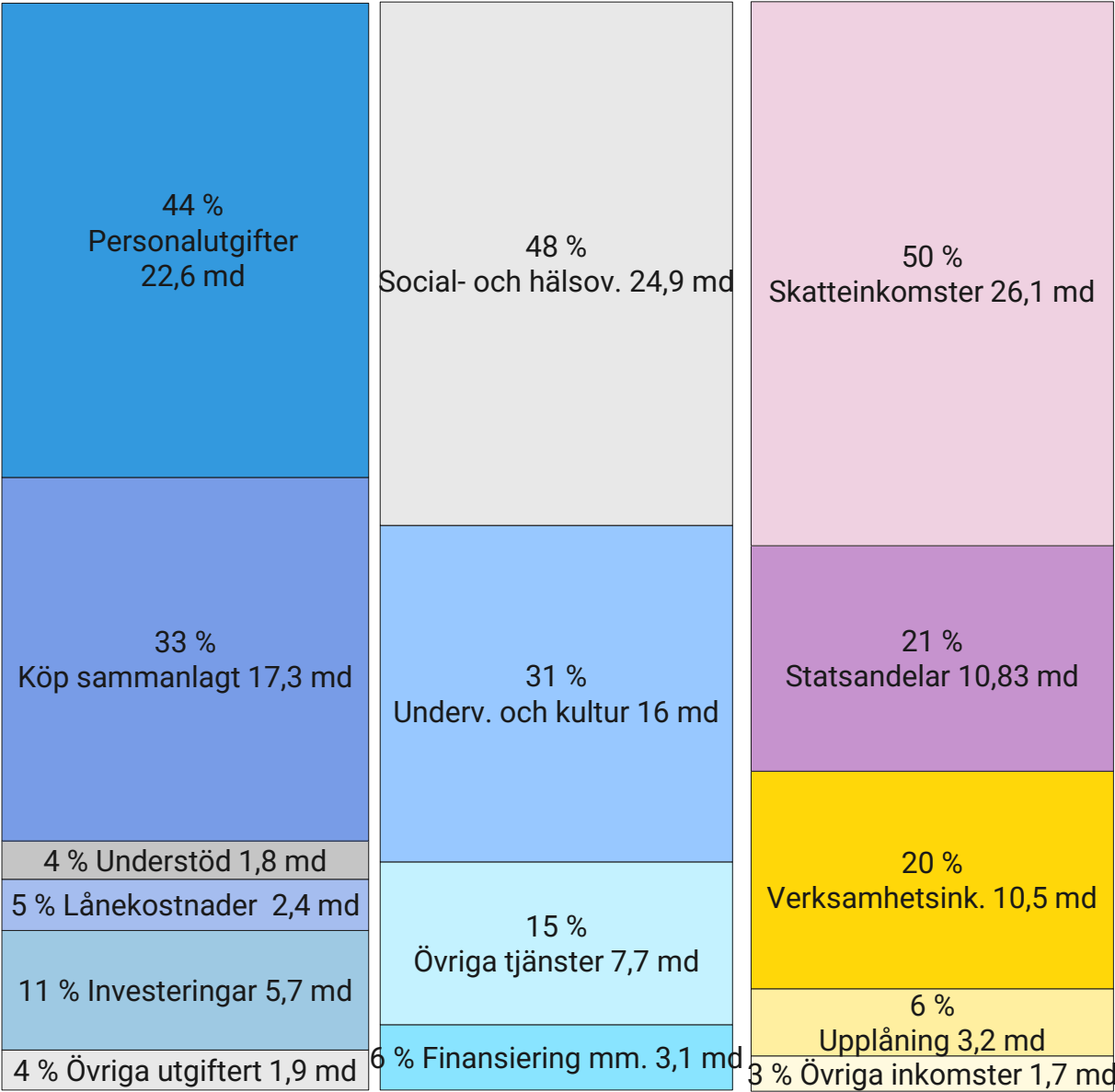
- Med driftsintäkter dvs. avgifts- och försäljningsintäkter samt övriga intäkter finansierades **3 MD euro**.
- Resterande delen **nettoutgifterna ca. 21 MD euro** finansierar kommunerna med skattefinansieringen, dvs. skatter och statsandelar.

Denna del av finansieringen överförs från kommunerna till staten för finansierandet av välfärdsområdena.

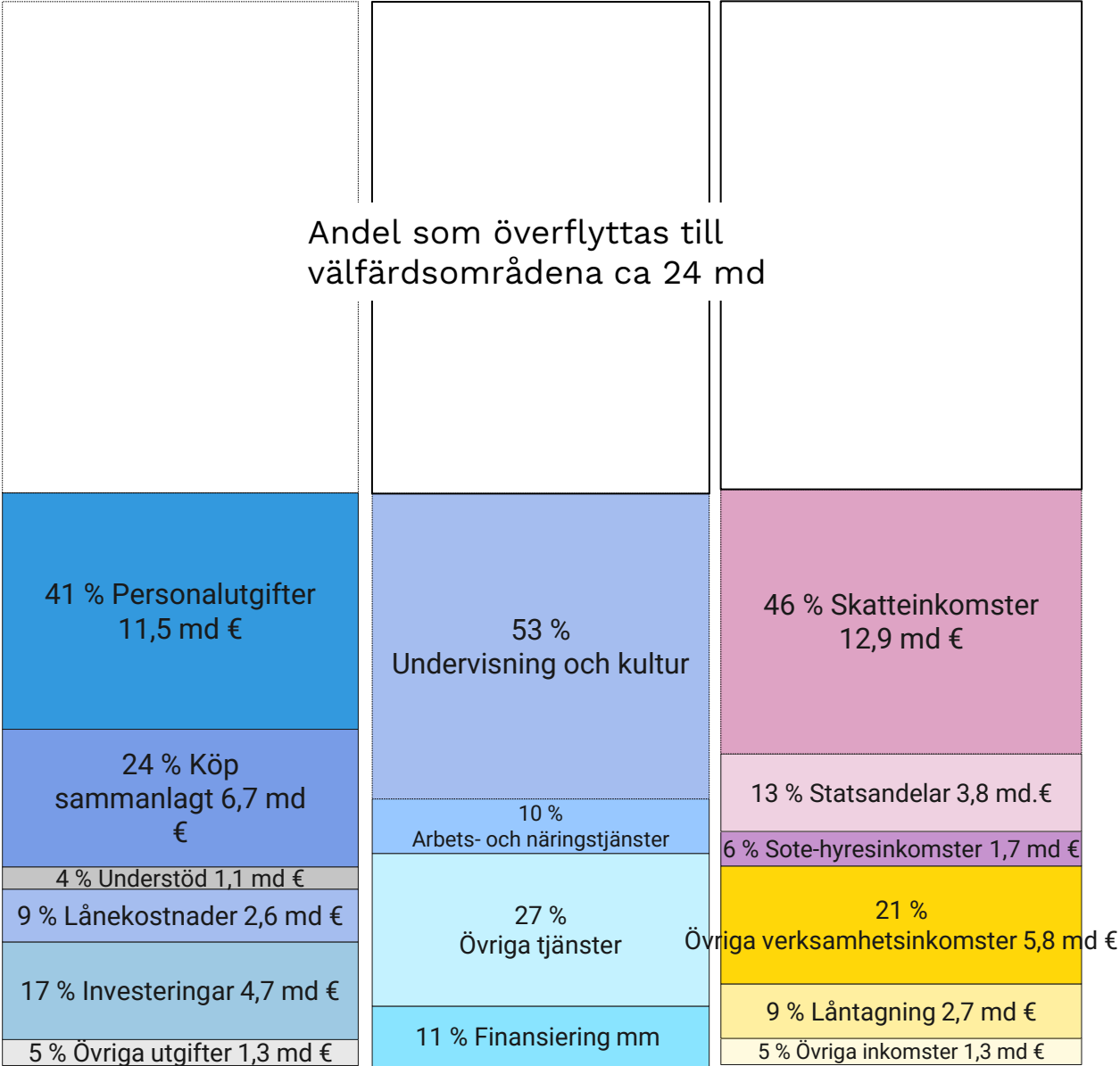
Kommunernas och samkommunernas ekonomi nu och i framtiden (skiss)

Externa inkomster och utgifter enligt resultaträkning och finansieringskalkyl. Prognos för år 2022, ca. 52 md euro.

Källa: Kommunekonomiprogrammet våren 2022/FM, Uppdaterad 21.4.2022/Mehtonen

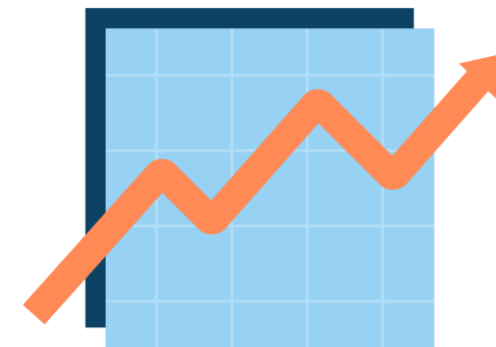
Externa inkomster och utgifter enligt resultaträkning och finansieringskalkyl Prognos för år 2024, ca. 28 md euro.

Överförandet av kommunernas inkomster till välfärdsregionerna

	MD €
Kostnader som överflyttas	21,2
Samfundsskatt som skärs bort	-0,8
Statsandel som skärs bort	-7,3
Andel som skärs bort från kommunalskatten	-13,2
→ Vilket ledde till en nedskärning av kommunalskattesatsen % -enh.	12,64 %-enh.

OBS!

Procentandelen som skärs bort från kommunalskatten var kalkylens (våren 2022) **slutresultat** – inte en storhet som styr kalkylen!

Procenten alltså ändrades då kostnaderna, statsandelarna och samfundsskatten ändrades. Nu granskas inte denna längre.

Kommunernas statsandelssystem förnyas på samma gång

- Statsandelskriteriernas tyngdpunkter ändras och nya kriterier bildas då värden försvinner från kommunerna
  - Åldersstrukturens kalkylerade kostnader ändras. Tyngden läggs på 0-15 -åringar (bildningsväsendet).
  - Över 15 -åringarnas tyngd i ålderstrukturkriteriet försvinner.
  - Sjuklighetstalet försvinner i samband med reformen, övriga kalkylerade kostnaders tyngders justeras också.
  - Främjande av hälsa och välfärd samt befolkningsökning som nya kriterier.

**Sättet att överföra kommunernas
kostnader och inkomster till
välfärdsområdenas finansiering
resulterar i märkbara
utjämnningar i statsandelen.**

Statsandelskalkyler för 2023

- Den nya förändringsbegränsningen och övergångsutjämnningen beaktats, vilka samtidigt påverkar kommunens hela statsandelsfinansiering.
  - För 26 kommuner saknades uppgifter och för vissa andra kommuner är förändringarna så stora att det finns skäl att misstänka fel i uppgifterna.
- Till kalkylen har fogats en flik där man har jämfört den kalkyl som nu färdigställts för **BS21**+BU22 med kalkylen enligt uppgifterna i BSP21+BU22 i april i år.
  - Kommunens statsandel ändras lika mycket som de kostnader som överförs, eftersom de övriga kalkyleringsfaktorerna inte granskas på nytt i detta sammanhang.
- Dessutom har statsandelarna för undervisnings- och kulturverksamhet uppdaterats i enlighet med UKM:s beslut 26.7.2022.
  - I de preliminära kalkylerna för 2023 används till dessa delar siffrorna för 2022.

Kostnader som överförs från kommunerna i samband med social- och hälsovårdsreformen (tvåspråkiga kommuner)

Kommunnr	Kommun	Invånarantal 31.12.2020	April 2022 Kostnader som överförs (BSP21+BU22)	Augusti 2022 Kostnader som överförs (BS21+BU22)	Förändring mellan kalkyler	Förändring, %	Förändring i kostnader som överförs €/inv.	Förändring i statsandelar (förändring i förändrings- begränsning och utjämning) sammanlagt €/inv.	April Förändrings- begränsning i samband med vårdreformen	Augusti 2023 års utjämning av systemändringen i samband med vårdreformen	Förändring i förändrings- begränsning €/inv.	April Förändrings- begränsning i samband med vårdreformen	Augusti 2023 års utjämning av systemändringen i samband med vårdreformen	Förändring i utjämningen €/inv.
	Sammanlagt	5 503 664	21 233 581 000	21 233 581 000	0	0,0 %	0	0	-3 590 915	-3 590 915	0	-0	-0	0
280	Korsnäs	2 068	8 768 393	9 173 887	405 493	4,6 %	196	-196	-113 660	-356 956	-118	186 606	24 409	-78
231	Kaskö	1 278	7 155 054	7 325 798	170 744	2,4 %	134	-134	-768 192	-870 639	-80	-471 072	-539 369	-53
598	Jakobstad	19 066	85 511 230	87 662 805	2 151 575	2,5 %	113	-113	-3 544 872	-4 835 817	-68	-1 489 738	-2 350 368	-45
235	Grankulla	10 178	36 538 261	37 666 710	1 128 449	3,1 %	111	-111	8 038 902	7 361 833	-67	1 937 662	1 486 282	-44
475	Malax	5 451	24 904 038	25 347 978	443 941	1,8 %	81	-81	-1 075 341	-1 341 706	-49	-845 858	-1 023 434	-33
905	Vasa	67 551	255 074 583	260 315 177	5 240 594	2,1 %	78	-78	-8 472 429	-11 616 786	-47	-3 166 229	-5 262 466	-31
499	Korsholm	19 453	65 521 483	66 363 781	842 298	1,3 %	43	-43	2 760 044	2 254 665	-26	1 103 094	766 174	-17
893	Nykarleby	7 479	30 455 888	30 723 346	267 458	0,9 %	36	-36	-627 523	-787 997	-21	-191 486	-298 469	-14
92	Vanda	237 231	763 855 475	771 990 654	8 135 180	1,1 %	34	-34	-22 836 375	-27 717 482	-21	138 699	-3 115 373	-14
624	Pyttis	5 125	17 578 828	17 729 834	151 006	0,9 %	29	-29	1 320 734	1 230 130	-18	1 302 198	1 241 796	-12
440	Larsmo	5 534	18 292 512	18 423 830	131 318	0,7 %	24	-24	-1 442 256	-1 521 047	-14	-1 459 793	-1 512 320	-9
322	Kimitoön	6 609	28 059 035	28 204 994	145 959	0,5 %	22	-22	1 334 230	1 246 655	-13	1 290 740	1 232 357	-9
272	Karleby	47 772	187 115 590	188 105 679	990 089	0,5 %	21	-21	-5 453 442	-6 047 495	-12	-2 165 021	-2 561 057	-8
504	Mörskom	1 871	7 902 639	7 939 832	37 193	0,5 %	20	-20	-141 250	-163 566	-12	32 977	18 100	-8
853	Åbo	194 391	719 806 863	723 395 323	3 588 461	0,5 %	18	-18	-14 897 571	-17 050 648	-11	3 279 958	1 844 574	-7
946	Vörå	6 388	26 474 464	26 570 022	95 558	0,4 %	15	-15	-69 239	-126 573	-9	248 680	210 457	-6
599	Pedersöre	11 174	39 434 219	39 593 076	158 856	0,4 %	14	-14	-2 554 467	-2 649 781	-9	-2 285 253	-2 348 795	-6
434	Lovisa	14 745	57 197 141	57 404 288	207 147	0,4 %	14	-14	2 752 029	2 627 741	-8	1 770 548	1 687 689	-6
755	Sjundeå	6 149	19 627 865	19 711 247	83 382	0,4 %	14	-14	513 673	463 644	-8	869 641	836 288	-5
638	Borgå	50 619	172 027 202	172 649 157	621 955	0,4 %	12	-12	14 297 040	13 923 867	-7	6 230 351	5 981 569	-5
257	Kyrkslätt	40 082	123 994 399	124 186 012	191 613	0,2 %	5	-5	4 828 326	4 713 358	-3	3 559 201	3 482 555	-2
49	Esbo	292 796	873 784 055	874 766 318	982 264	0,1 %	3	-3	86 211 521	85 622 162	-2	31 016 317	30 623 412	-1
149	Ingå	5 321	20 565 698	20 503 613	-62 085	-0,3 %	-12	12	245 242	282 493	7	238 961	263 795	5
444	Lojo	45 886	174 334 015	173 393 438	-940 577	-0,5 %	-20	20	1 171 328	1 735 674	12	3 578 678	3 954 909	8
445	Pargas	15 105	64 349 762	64 026 961	-322 801	-0,5 %	-21	21	-3 595 387	-3 401 706	13	-352 874	-223 753	9
91	Helsingfors	656 920	2 473 030 439	2 458 592 683	-14 437 756	-0,6 %	-22	22	-18 377 841	-9 715 187	13	-84 284 775	-78 509 673	9
545	Närpes	9 558	41 266 695	41 052 127	-214 568	-0,5 %	-22	22	550 891	679 632	13	746 692	832 519	9
407	Lappträsk	2 621	11 081 400	11 016 343	-65 057	-0,6 %	-25	25	192 285	231 319	15	86 024	112 047	10
288	Kronoby	6 416	26 821 722	26 413 238	-408 485	-1,5 %	-64	64	-814 310	-569 219	38	-842 182	-678 788	25
78	Hangö	8 042	38 061 668	37 535 221	-526 447	-1,4 %	-65	65	-1 860 290	-1 544 422	39	-558 578	-347 999	26
753	Sibbo	21 687	66 042 996	64 601 509	-1 441 487	-2,2 %	-66	66	4 564 096	5 428 988	40	2 661 906	3 238 501	27
710	Raseborg	27 528	117 376 996	113 295 801	-4 081 195	-3,5 %	-148	148	-4 328 872	-1 880 155	89	-1 221 505	410 973	59

**Vårdereformens
finansieringskalkyler
uppdateras igen den 19.9.**

**Ändringar sker i samband
med alla uppdateringar, men
finansieringskalkylens
principer förblir oförändrade.**

Slutliga kalkylerna publiceras i slutet av år 2023

1

Beslut om nedskärning av kommunalskattesatsen gjordes på våren 2022.

2

Kommunernas statsandelar 2023 (preliminär)

3

Kommunernas statsandelar 2023 korrigeras i enlighet med de slutliga boksluten 2021 och 2022. Korrigeringen görs under åren 2024 och 2025.

Redovisade skatter enligt boksluten 2022 tillämpas i den slutliga kalkylen som bestämmer statsandelen 2024 →

2021

2022

2023

2024

2025

2026

2027

+4 €/inv.

+ -15 €/inv.

+ -30 €/inv.

+ -45 €/inv.

+ -60 €/inv.

Vårdreformens periodisering
(övergångsutjämningsen)

Kommunernas skatteinkomsters förändringar i samband med vårdreformen 2023

Kommunalskatten

- Fastlands-kommunernas inkomstskattesatser år 2023 skärs ner med 12,64 % -enheter.
- En större del av kommunalskattens avdrag överförs till statens inkomst-beskattnings och kommunalskattens effektivitet förbättras.

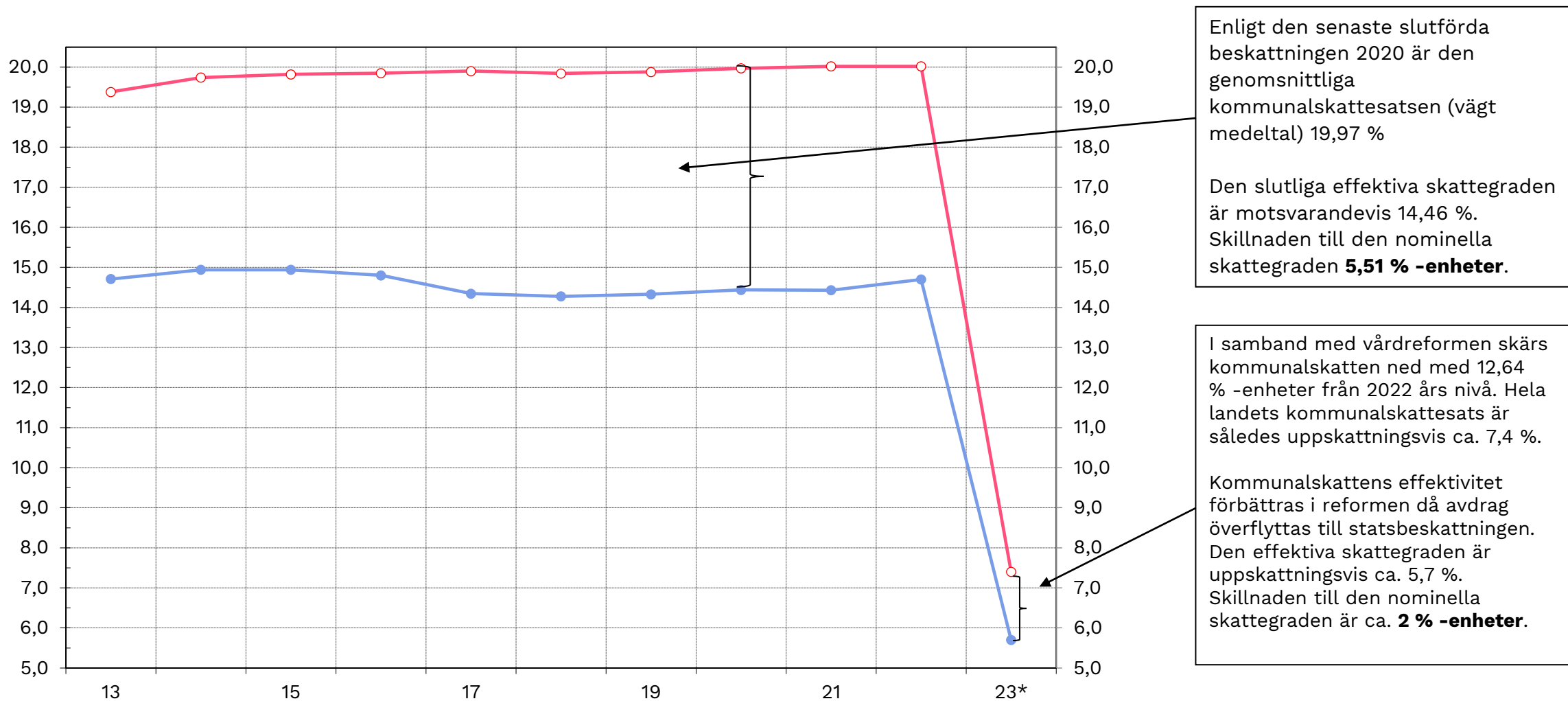
Samfundsskatten

- En tredjedel av kommunernas samfundsskatt överflyttas.
- Överflyttningen genomförs via en nedsärning av kommungruppens utdelningsandel med en tredjedel från den nuvarande nivån.

Fastighetsskatten

- Fastighetsskatten förblir oförändrad som kommunerna.
- Fastighetsskattens inbördes förhållande kommer att öka i alla fastlandskommuner.

Skillnaden mellan den nominella och den effektiva skattegraden minskar i reformen

**Pågående års och
nästa års skatte-
inkomster ser
våldigt positiva ut.**

De ekonomiska utsikterna förbättrades igen på våren och sommaren

Den positiva utvecklingen har även syns på skatteredovisningarna

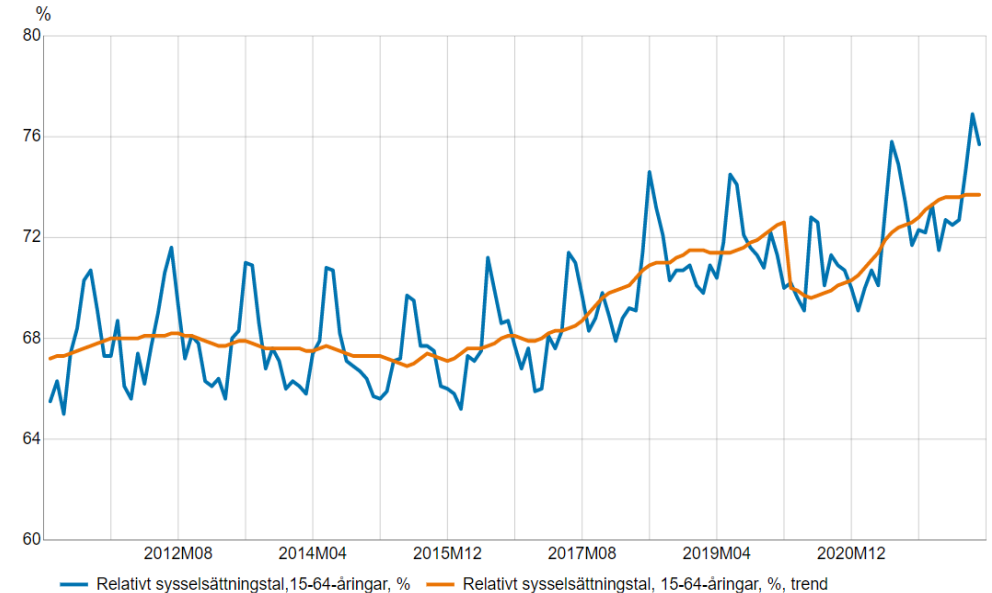
- Pågående skatteårs förskottsskatter har utvecklats märkbart bättre än motsvarande uppskattning i april.
  - Den förbättrade sysselsättningen och därmed den förbättrade lönesumman sätter fart på förvärvsinkomsternas positiva utveckling
  - Lönesummans uppskattade ändring för 2022 var i april 3,3 % och är nu 4,9 %: effekt på kommunalskatten dryga **+270** miljoner euro.

Fler sysselsatta i juli 2022 än året innan

- Enligt Statistikcentralens arbetskraftsundersökning var antalet sysselsatta 50 000 fler i juli 2022 än året innan.
- Antalet arbetslösa var i juli 12 000 färre än året innan.
- Trenden för det relativa sysselsättningsstalet var i juli 73,7 procent och trenden för det relativa arbetslöshetsstalet 6,8 procent.

Relativt sysselsättningsstal och trenden 2011/01 - 2022/07

Källa: Statistikcentralen, arbetskraftsundersökning

Förhandsuppgifter om skatteåret 2021

Den debiterade kommunalskatten enligt uppskattningen i april

- Den debiterade kommunalskatten i hela landet år 2021 har inte ändrat märkbart sedan våren
  - Korrigering av gruppandelen i juli: **-376** mn euro
  - Skatteåterbäringarna och kvarsatternas netto är ca. **+400** mn euro bättre jmf. med skatteåret 2020 motsvarande
  - Debitering enligt redovisning i november kommer i hela landet att vara väldigt blygsam.

Kommunalskattens positiva utveckling återspeglar sig positivt även de kommande åren

- Lönesummans uppskattade årsändringar åren 2023 och 2024 är enligt uppskattningarna från april.
- Pensionsinkomsternas utveckling nästa år förbättras tydligt från uppskattningen i april.
  - Den betydande ökningen på 6,6 % beror delvis på den höga inflationens inverkan på arbetspensionens nivå.
- I år redovisas uppskattningsvis nästan 350 miljoner euro mera kommunalskatt jmf. Med uppskattningen i april
  - För de kommande åren motsvarandevis dryga 200 miljoner euro mera per år.

REDOVISNING AV KOMMUNALSKATT			HELA LANDET , Milj. €		
REDOV. FÖR BUDGETÅRET	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
Redov. till kommunerna för BU-år	19 051	19 910	8 060	8 330	8 620
Ändring %	2,9	4,5	-59,5	3,3	3,5
REDOVISAS FÖR FÖREG. ÅR			2023**	2024**	2025**
För föregående år sammanlagt	1 388	1 660	1 700	730	760
REDOVISAS FÖR ÅR t-2			2023**	2024**	2025
Kvarskatter + övr.redovisn.	194	160	180	180	50
REDOVISNINGAR FÖR TID.ÅR			2023**	2024**	2025**
Övriga redovisningar	73	60	50	60	50
REDOVISNINGAR SAMMANLAGT			2023**	2024**	2025**
Ändring %	2,4	5,2	-54,2	-6,9	1,9

**Nästa år redovisas kommunalskatter
från ”gamla” skatteår. Dessa skatter
har alltså debiterats med högre
inkomstskattesatser.**

**Enligt förhandsuppgifter om skatteåret
2021 kommer pågående års
samfundsskatteprognos att förbättras
märkbart från uppskattningen i april.
Utvecklingen återspeglas likaså positivt
de kommande åren.**

Skatteåret 2021 höjer samfundsskattens nivå märkbart

- Enligt förhandsuppgifterna är den debiterade samfundsskatten tom **+270** mn euro bättre än uppskattningen i april.
  - Den debiterade samfundsskatten minskar ofta under beredningens gång och i prognosfilen har vi därmed lite försiktigare uppskattning.
  - Den debiterade skattens uppskattade årsförändringar 2022-2026 är enligt Finansministeriets prognos från juni.

SAMFUNDSSKATT SOM SKALL BETALAS				HELA LANDET , Milj. €		
SKATTEÅR	2020	2021**	2022**	2023**	2024**	2025**
SKATT SOM SKALL BETALAS	5 494	7 200	7 460	7 780	8 200	8 480
Kommungruppens andel	0,4213	0,4434	0,3376	0,2248	0,2231	0,2225
KOMMUNERNAS ANDEL	2 315	3 190	2 520	1 750	1 830	1 890
Ändring%	26,9	37,8	-21,0	-30,6	4,6	3,3

Samfundsskattens goda utveckling 2021 syns i de uppskattade redovisningarna

- jämförelse med skatteprognosfilen som uppdaterades i april

- Pågående års redovisning uppskattningsvis över **+300** miljoner euro bättre.
  - Skatteåret 2023: +20 mn euro
  - Skatteåret 2022: +100 mn euro
  - **Skatteåret 2021: +200 mn euro**
- Under de kommande åren redovisas uppskattningsvis ca. 100 mn euro per år mera samfundsskatt.
  - År 2023 är 2022 års ”skattesvans” uppskattningsvis ca. 170 mn euro.

REDOVISNING AV SAMFUNDSSKATT			HELA LANDET , Milj. €		
REDOVISNINGÅR	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
Redovisas för år 2020	602	20	0	0	0
Redovisas för år 2021	2 111	910	20	0	0
Redovisas för år 2022	128	1 810	520	20	0
Redovisas för år 2023		130	1 280	280	10
Redovisas för år 2024			70	1 350	340
Redovisas för år 2025				60	1 410
Redovisas för år 2026					60
Redovisas för år 2027					
REDOVISNINGAR SAMMANLAGT	2 859	2 900	1 890	1 710	1 820
Ändring %	45,4	1,4	-34,8	-9,5	6,4

Även pågående års fastighetsskatt förväntas bli jämförelsevis bättre

- Enligt uppgifter från Skatteförvaltningen kommer fastighetsskatten att verkställas i snabbare takt än de två senaste åren.
  - Tidigare skatteår har ca. 10 procent av pågående års fastighetsskatt redovisats i början av följande år.
  - Nu är den motsvarande uppskattningen ca. 6 procent – förbättrar pågående års uppskattade redovisning med ca. **+60** mn euro.
  - För de kommande åren är den uppskattade redovisningen samma som i april.

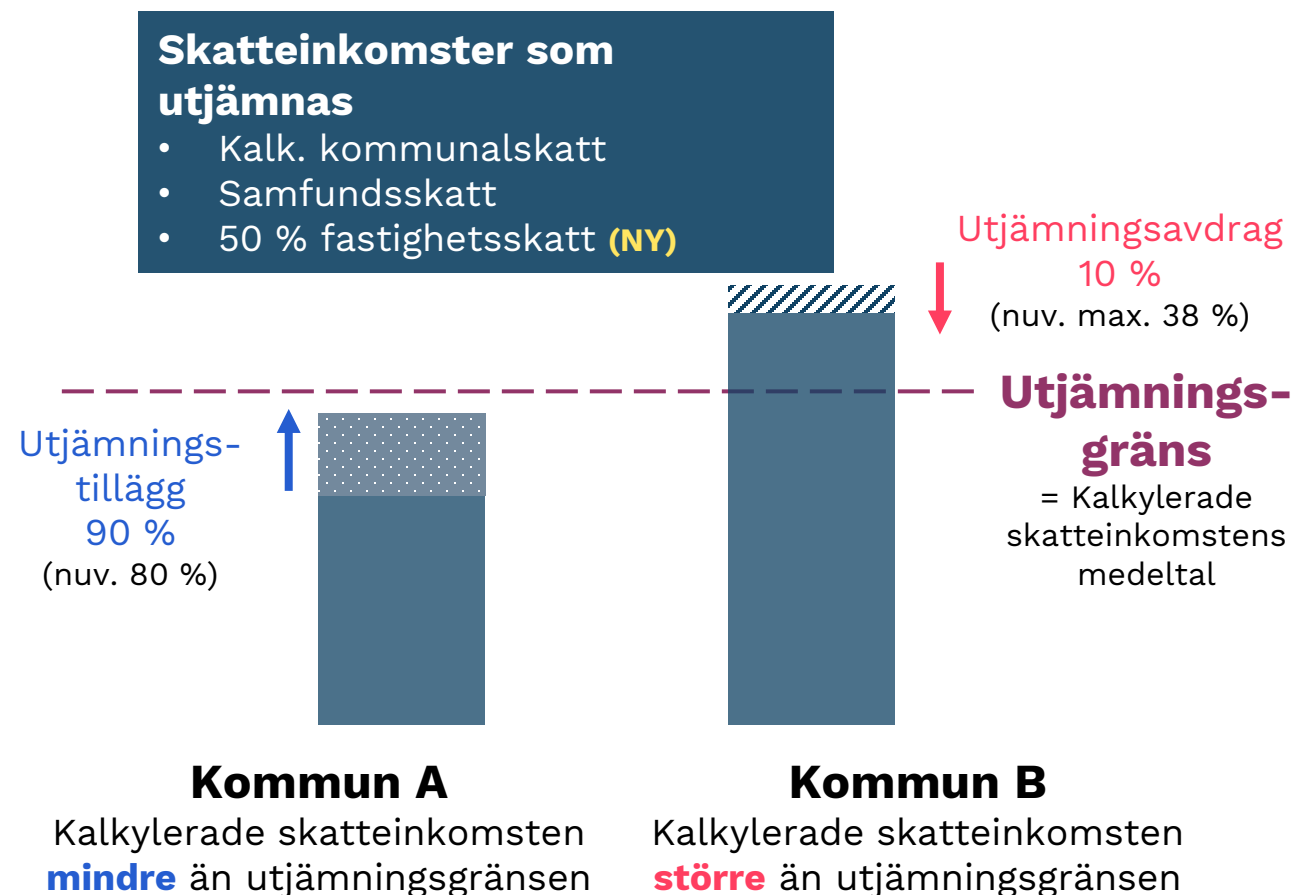
**Kommunernas totala skatteinkomster
år 2022 ökar med uppskattningsvis 730
miljoner euro jämfört med
uppskattningen i april.**

**Jämfört med uppskattningen i
september ifjol är ökningen hela
1,3 miljarder euro!**

Vårdreformens konsekvenser för kommunerna

Beräklandet av utjämning av inkomstbasen ändras i reformen

- **Procentsatserna** för utjämningstillägg och –avdrag ändras
- **Hälften av fastighetsskatten** inkluderas i de skatteinkomster som utjämnas tillsammans med kommunal- och samfundsskatten
  - Endast kärnkraftverkens fastighetsskatter, inte de övriga kraftverken.

Reformen av AN-tjänsterna medför egna utmaningar i budgetarbetet

Varför behövs denna reform?

- Arbets- och näringstjänsterna överflyttas till kommunerna eftersom det nuvarande systemet inte fungerar.
  - Tjänsterna är **splittrade** på olika håll, **informationen** går inte fram **och ingen har en helhetsbild** av hur sysselsättningen ska främjas.
  - **Sysselsättningsgraden** i Finland ligger långt från den nordiska nivån.
  - I den nuvarande modellen för skötseln av sysselsättningen **möts inte arbete och arbetstagare** tillräckligt effektivt.
  - Samtidigt medför **den åldrande befolkningen, utslagning från arbetsmarknaden och brist på kompetent arbetskraft** utmaningar på ett aldrig tidigare skådat sätt.
- Arbets- och näringstjänsterna behöver strukturer som möjliggör ett omfattande och smidigt samarbete.

Kommunförbundet stöder överflyttandet till en kommunbaserad modell

- På kommunfältet anser man att AN-tjänsternas sammanhängande integrering med kommunernas övriga uppgifter samt sammankopplandet med stark lokalkännedom och arbetssökandenas individuella behov medför en stor möjlighet.
- Besluten som berör organiseringsansvaret har märkbar effekt på hur reformen kommer att lyckas.
- Kommunförbundet och kommunfältet överlag anser att det är viktigt att man är flexibel vid bestämmandet av de nya områdena. Även att man beaktar alla samarbetsformer enligt bestämmelser i kommunallagen.
- Propositionen ger även riktning åt hur uppgifter i fortsättningen kommer att tillges kommunerna.

Nationell tidtabell

AN reformen 2024 inverkar på kommunernas ekonomi på två sätt

1. Kommunernas finansieringsansvar av **utkomsstödet** ökar

- Finansieringsansvaret ökar med ca. 400 mn euro och blir totalt omkring **750 mn euro**.
- Under övergångsperioden ersätter staten de ökade förmånsutgifterna som det utvidgade finansieringsansvaret orsakar till fullt belopp.
- Finansieringen i samband med statsandelen som fast post.
- Ändras inte årligen

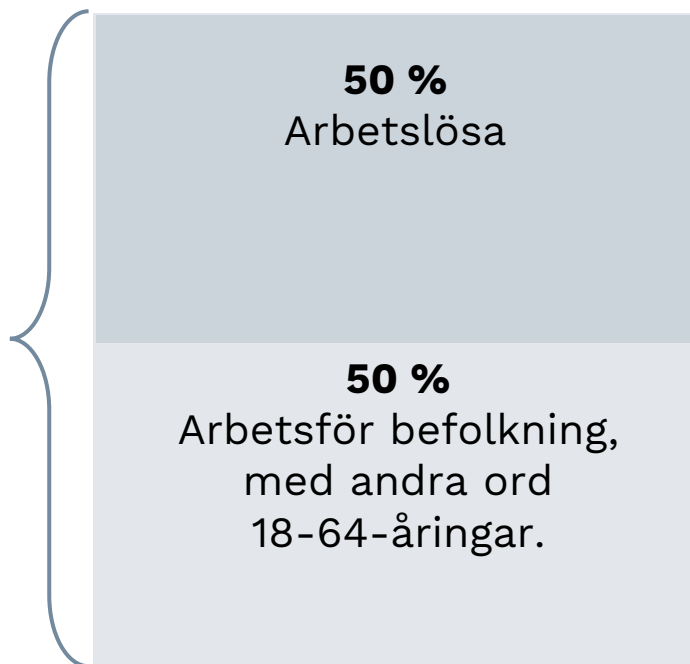
2. I fortsättningen ordnar och finansierar kommunerna **tjänsterna**

- Den uppskattade kostnaden för ordnandet av tjänsterna ca. **700 mn euro**.
- Under övergångsperioden ersätter staten kostnaderna till fullt belopp enligt regeringsprogrammet.
- Ny lagstadgad uppgift som berättigar till statsandel.
- Finansieringen en del av statsandelssystemet enligt normal bestämningsgrund för statsandelen.
- Ändras årligen

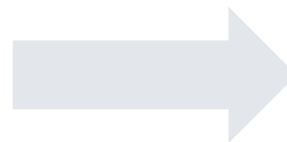
Statsandel till finansieringen av AN -tjänsterna

Bildandet av det planerade "kombikriteriet" i statsandelen:

Sysselsättnings-
tjänsternas
finansiering och
utgifter
ca. 700 mn €

Enligt den omfattande arbetslösheten = arbetslösa som utnyttjar dessa tjänster (antal x enhetspris)

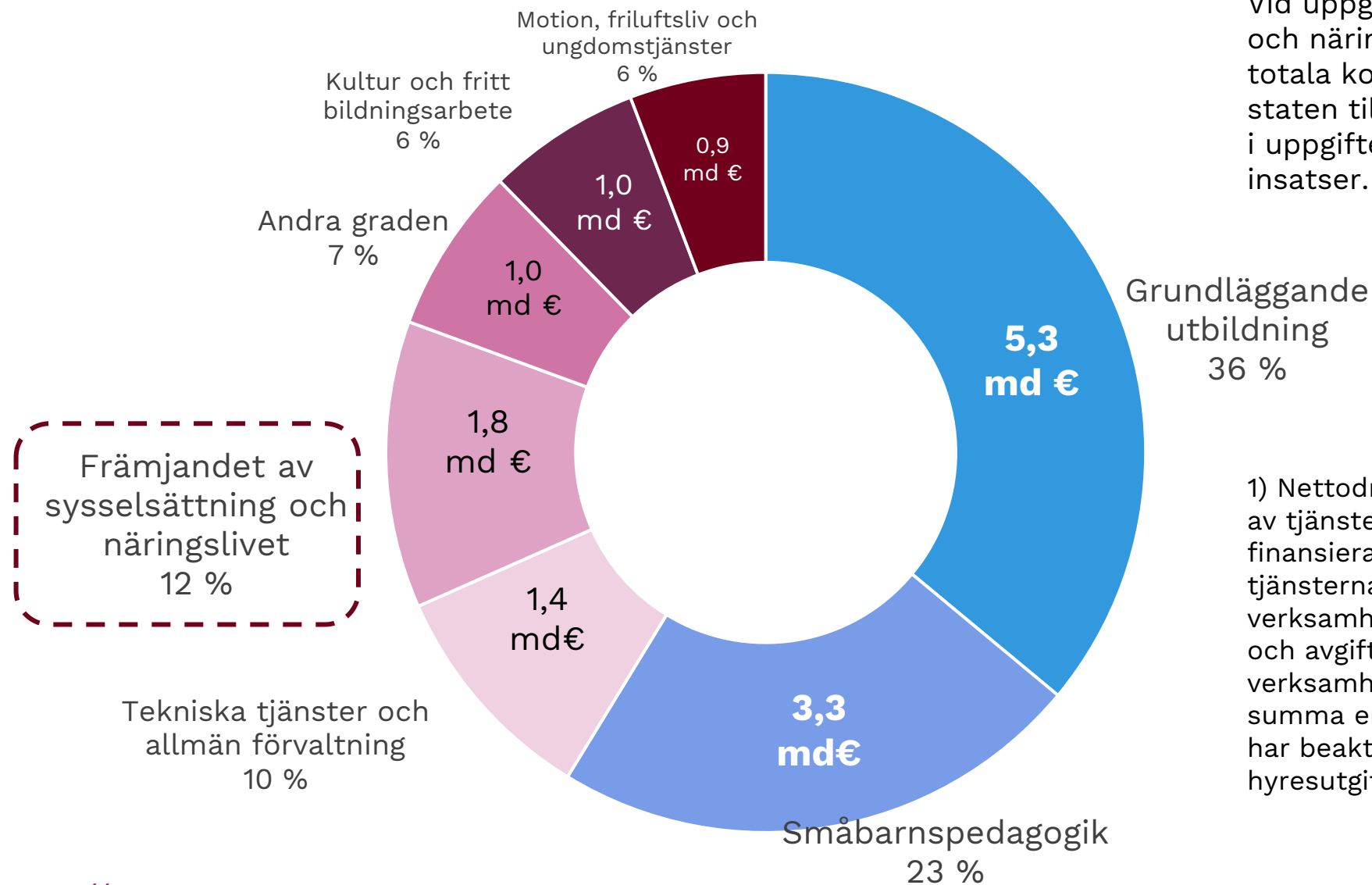

Enligt den arbetsföra befolkningen som en del av åldersgruppernas grundpriser (antal x enhetspris)

Nya kommunens uppgifter

Nettodriftskostnader¹ md €

Vid uppgiften främjandet av sysselsättning och näringslivet har man uppskattat de totala kostnaderna som överflyttas från staten till kommunerna. Dessutom har man i uppgifterna uppskattat kommunernas egna insatser.

1) Nettodriftskostnaderna beskriver den andel av tjänsternas kostnader som kommunerna finansierar med skattefinansieringen. Av tjänsternas bruttokostnader har man minskat verksamhetsinkomsterna (försäljningsinkomster och avgifter). Nettodriftskostnaderna motsvarar verksamhetsbidragets av avskrivningarnas summa enligt resultaträkningen, där man även har beaktat kalkylerade kostnader som interna hyresutgifter och överföringsposter.

Nya prognoser om kommunekonomin publiceras 19.9.2022

Höstens kommunekonomiprogram koncentrerar sig på beskrivandet av år 2023.

Publiceras på FM:s webbsidor.

Analyser publiceras därefter också på Kommunförbundets webbsidor, bl.a. bland statistik om kommunekonomin, skatteprognosfilen och chefsekonomens spalt.

FM:s webinarium: [Kommunekonomiprogrammet 2023](#) tisdagen 20.9.2022 kl. 10.00-11.00.

19.9.2022

Snabbtitt på kommande skatteprognosen som publiceras i slutet av september

- Publiceras efter att höstens Kommunekonomiprogram har publicerats (vecka 38). I prognosen beaktas åtminstone:
  - Finansministeriets uppdaterade prognos
  - Senaste förhandsuppgifterna om beskattningen 2021
  - Uppgifter om skatteredovisningarna för augusti och september.
  - **Ändringar i skattegrunden som man beslöt om i budgetförhandlingarna; temporärt "elavdrag", fortsättandet av förhöjt resekostnadsavdrag, förhöjt arbetsinkomstavdrag, förhöjda avgifter för småbarnspedagogiken kompenseras genom förhöjd samfundsskatteandel.
→ Minskade kommunalskatteinkomster kompenseras som ersättning av förlorade skatteinkomster via statsandelsutbetalningarna.**
- **Osäkerhet** i kommande prognoser orsakar främst Rysslands anfallskrig i Ukraina och dess negativa effekter på ekonomin: inflation och höga räntor.

Tack!

Benjamin Strandberg

+358 50 593 0603

benjamin.strandberg@kommunforbundet.fi

@bestranbe

www.kuntaliitto.fi